

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kuva: Antti Miettinen

Uutta ilmastokestävää liiketoimintaa keskisuomalaisille turvepelloille

Antti Miettinen
ELY-keskusten valtakunnallinen ilmastoyksikkö

Turvepellot Keski-Suomessa – eri käyttömuodot ja
uudet tulonlähteet

Kinnulan vanha pappila, Kinnula, 22.1.2025

Tavoitteita ja haasteita

- Suomen ilmastotavoitteiden saavuttaminen vaatii muutoksia kaikilla sektoreilla
- Maataloudessa on muutettava turvepeltojen käyttöä, koska turvepellot tuottavat yli puolet maatalouden kasvihuonekaasupäästöistä
- Turvepeltojen ilmastokestävälle käytölle on asetettu tavoitteita maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmassa ja EU:n ennallistamisasetuksessa
- Haasteina ovat kestävyys siirtymän hyväksyttävyys, oikeudenmukaisuus sekä julkisen rahoituksen tarve ja riittävyys

Turvepeltojen ilmastokestävä käyttö

- Pohjavedenpinnan nostaminen turvepellolla pellon pinnan tuntumaan (eli vettäminen) on tunnistettu vaikuttavimmaksi kasvihuonekaasupäästöjen hillintäkeinoksi
  - Kosteikkojen perustaminen ja turvepellon ennallistaminen suon kaltaiseksi alueeksi
  - Kostean alan viljely ("kosteikkoviljely")
  - Vesienhallintakeinojen käyttäminen normaalin viljelyn jatkuessa
- Ympärivuotinen kasvipeitteisyys, pitkäaikainen kasvusto ja vähemmän muokkausta

EU:n ennallistamisasetuksen tavoitteista

- EU:n ennallistamisasetuksen artikla 11 edellyttää, että turvepelloista, joita on Suomessa viljelykäytössä noin 270 000 ha, puolet (noin 135 000 ha) on eri tavoin ennallistettava vuoteen 2050 mennessä
- Eri tavoin ennallistettavasta alasta vähintään kolmannes eli noin 45 000 ha tulee toteuttaa vettämällä ojitettuja turvemaita
- Maatalouskäytössä olevien alueiden lisäksi ennallistamistavoitetta voidaan täyttää myös ennallistamalla tai vettämällä turvetuotantoalueita
- Lisäksi 40 % vettämistavoitteesta (18 000 ha vuoteen 2050 mennessä) voidaan täyttää vettämällä myös muita ojitettuja turvemaita, kuten ojitettuja turvemaametsiä

Turvepellot Keski-Suomessa

Kunta	Pinta-ala (ha)	Osuus kokonaisviljelyalasta	Kunta	Pinta-ala (ha)	Osuus kokonaisviljelyalasta
Pihtipudas	1 639	21 %	Konnevesi	235	7 %
Karstula	1 316	22 %	Kivijärvi	218	17 %
Kyyjärvi	1 066	34 %	Jyväskylä	193	3 %
Kinnula	772	27 %	Kannonkoski	182	9 %
Viitasaari	726	11 %	Petäjävesi	179	6 %
Joutsa	588	12 %	Multia	166	9 %
Hankasalmi	493	7 %	Uurainen	159	6 %
Saarijärvi	433	5 %	Äänekoski	139	3 %
Keuruu	343	7 %	Toivakka	93	4 %
Laukaa	304	3 %	Luhanka	27	2 %
Jämsä	271	3 %	Muurame	20	2 %

Lähde: [Kekkonen ja Ojanen \(2024\)](#)

Vettämiskelpoiset turvepellot Keski-Suomessa

- Luke on arvioinut, että Keski-Suomessa on 1 625 ha todennäköisimmin vetettävissä olevaa turvepeltoalaa ([Lehtonen ym. \(2024\) Turvepeltojen käytön tiekartta vuoteen 2050](#))
  - Ohut- ja paksuturpeista peltoalaa on yhteensä 9 564 ha
  - Kivennäismaapeltoa 90 713 ha
  - Maatalouskäytössä olevat lohkot yhteensä 103 126 ha
- Yksittäisen lohkon todelliseen vettämiskelpoisuuteen vaikuttavat mm. lohkoa ympäröivät olosuhteet
- On tärkeää huomata, että kaikkia vettämiskelpoisia turvepeltolohkoja ei ole taloudellisesti järkevää vettä

Millaisessa käytössä turvepellot voisivat olla tulevaisuudessa

Kosteikot

- Ilmastopäästöjä vähentävät kosteikot (turvepellon ennallistaminen suon kaltaiseksi alueeksi)
  - Työtä maaseutualueille, ennallistamistalous
- Luonnon monimuotoisuutta edistävät kosteikot
  - Lintujen tarkkailu, metsästys, matkailu
- Maatalouden vesiensuojelua edistävät kosteikot
  - Virkistyskalastus
- Ei-tuotannollinen investointituki ja kosteikon hoitosopimus

Millaisessa käytössä turvepellot voisivat olla tulevaisuudessa

Kosteikkoviljely

- Ruokohelpi
  - Kuivike, rehu, turvetta korvaava kasvualustamateriaali
- Paju
  - Biohiilitä maaperän parantamiseen ja hiilensidontaan
- Muut kosteikkokasvit kuten leveäosmankäämi
  - Esimerkiksi lämpöeristelevyt, komposiittien materiaalit ja tekstiilitäyte
- Säättösalaojituksen investointituki, valumavesien hallinta (ympäristökorvaus), maatalouden kokeilutuki

Millaisessa käytössä turvepellot voisivat olla tulevaisuudessa

Vesienhallintakeinojen hyödyntäminen

- Lumien sulamisvesien ja suursateiden padottaminen viljelykasvien (muiden kuin kosteikkokasvien) viljelyssä

Nurmiheinien ja apiloiden erillisviljely

- Heinämäiset nurmikasvit turvemaille ja apilanurmet kivennäismaille

Luontaisesti satoisilla turvepeltolohkoilla tulisi tuottaa hyviä satoja

- Päästöt tuotettua kiloa kohti mahdollisimman pienet

Pellon metsittäminen

Uudet innovaatiot?

Temppu (ja miten se tehdään)

- Turvepeltojen käyttöä pitäisi saada muutettua ilmastoystävällisempään suuntaan, mutta maatalojen talous ei saisi heikentyä
- Tarvitaan maatalousyrittäjien ja muiden yrittäjien sekä neuvonnan ja maatalous- ja ympäristöhallinnon yhteistyötä
- Erityisesti viljelijöiden asiantuntemusta ja innovointikykyä tulee hyödyntää

Kuva: Antti Miettinen

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kiitos!

Antti Miettinen
050 46 83 771
antti.miettinen@ely-keskus.fi

Turvepeltojen määritelmiä

- Tukihaussa turvepelloksi määritellään pelto, jonka ruokamultakerroksen orgaanisen aineen pitoisuus on vähintään 40 prosenttia, joka vastaa 23,2 % orgaanista hiiltä (muuntokerroin 1.724)
- Suomen kasvihuonekaasupäästöjen inventaariossa orgaaninen maa on määritelty maana, joka sisältää vähintään 20 % orgaanista hiiltä maan pintakerroksessa (20 cm)
  - Inventaariossa orgaanisten maiden päästöiksi lasketaan turvepeltojen päästöt ja pieni osa multamaiden päästöistä